

POŠTNI GLASNIK

Stanovsko in strokovno glasilo Zveze poštne organizacij za Slovenijo v Ljubljani.

Izhaja 1. in 15. v mesecu. — Cena 24 dinarjev na leto. Naročnina se plačuje naprej. — Oglasi po dogovoru.

Rokopise na uredništvo „Poštnega glasnika“ v Ljubljani. Reklamacije, oglase in drugo pa na upravništvo lista. — Rokopisi se ne vračajo.

Letnik VI.

V Ljubljani, dne 15. junija 1926.

12. številka.

Joško Čampa:

Reminiscence s kongresa železničarjev.

V dnevih 4., 5., 6. in 7. junija t. l. se je vršil v Ljubljani kongres Udruženja jugoslovanskih narodnih železničarjev (UJNZ), ki je bil nazorna slika idealne stanovske organizacije drž. nameščencev. Kdor je imel priliko zasledovati ta kongres, se je lahko prepričal na lastne oči, kaj zamore vstvariti in kakšne uspehe rodi v organizaciji stanovska zavednost, disciplina, požrtvovalnost in sistematično delo. Hkrati pa je lahko tudi spoznal, kako neskončno daleč v vseh ozirih so za UJNZ ostale organizacije državnih nameščencev, kako majhne, uboge in pritlikave so v primeri s to organizacijo.

Že notranje ustrojstvo organizacije same nadkriljuje daleč vse naše organizacije. UJNZ je zgrajeno na modernih principih sindikalnih organizacij, ki delajo organizacijo gibljivo in elastično, v kateri je dana možnost aktivnega udejstvovanja od najmanjše organizacijske jedinice, od poslednjega njenega člana, pa do vrhovne uprave v organizaciji, do njenega najvišjega funkcionarja. Ta organizacijski sistem poznajo vse količkej pomembne stanovske organizacije v vseh naprednih državah, v naši državi pa samo UJNZ. Da bo razlika med UJNZ in ostalimi organizacijami drž. nameščencev glede notranjega ustrojstva jasnejša, naj navedem za primer moderni, demokratični in na bazi parlamentarne pravičnosti sloneči sistem zastopstva in glasovanja v UJNZ. Pravi kongres je trajal samo 4. in 5. junija. V teh dveh dneh so bili izvršeni vsi pravi posli kongresa. Pri tem delu so sodelovali samo polномоčni delegati, ki so zastopali svoje jedinice (pokrajinske organizacije, ki se po sklepu kongresa imenujejo oblastne organizacije) po proporciju v sorazmerju s številom članstva, ki je organizirano v tisti pokrajinski organizaciji. Mandati delegatov se pred začetkom kongresa verificirajo. Pravico do glasovanja in sklepanja imajo samo delegati, katerih mandati so ooverljeni, t. j. samo one jedinice, ki so izpolnile vse obveznosti v organizaciji. Tretji dan, v nedeljo 6. junija pa je bilo slavnostno zborovanje. To zborovanje je samo javna manifestacija organizacije, kjer se sklepi delegatov slavnostno sankcionirajo. Kakšna razlika med kongresom UJNZ in med kongresi drugih organizacij drž. nameščencev, ki je običajno torišče frazerstva, jadikovanja, preprirov, tožb in demagogije! In kdo verificira na naših kongresih mandate delegatov? Od takih stvari so druge organizacije drž. nameščencev še daleč, daleč. Navadno je pri nas tako, da pride na kongres kdor hoče, glasuje kdor hoče, govori in predlaga kdor hoče in nihče nikogar ne vpraša, odkod je, koga in koliko članov zastopa. — da, na kongresih v Beogradu je prišlo celo do nemogočih stvari,

da so se namreč udeležili kongresa ljudje, ki niso niti člani organizacije in ki ne zastopajo nikogar. Celo taki slučajji niso nič novega, da glasujejo na naših kongresih ljudje, ki sploh niso drž. nameščenci in ki nimajo s tisto stroko niti najmanjšega posla. Kam vodi tak sistem, je vsakomur jasno. Peščica ljudi, katerih glasovalna pravica je morda celo sporna, preglasuje igraje delegate, ki zastopajo tisoče članov. In končno taka organizacija nikdar ne more vedeti, koliko pravih članov ima pravzaprav.

V nedeljo, dne 6. junija je bilo v Ljubljani okrog 4000 narodnih železničarjev, ki so došli iz vseh krajev države. Dopoldne sta prispela v Ljubljano dva posebna vlaka. S kolodvora so krenili gostje v povorki po ljubljanskih ulicah do Narodnega doma, kjer se je vršilo zborovanje; v povorki sta svirali dve lastni železničarski godbi. Velika dvorana Narodnega doma je mogla sprejeti komaj del vseh došlih železničarjev, stotine ostalih je moralo ostati zunaj.

Slavnostnemu zborovanju je prisostvovalo službeno oblastvo po svojih najodličnejših funkcionarjih; prometnega ministra je zastopal njegov pomočnik, ljubljansko direkcijo drž. žel. njen direktor in njegov pomočnik. Zastopnik ministra, ki je sam agilen član organizacije, je pozdravil kongres nad vse pri srčno in tovariško ter podal nato daljše poročilo, v katerem je obrazložil, koliko je moglo iti ministrstvo na roko organizaciji, katere težnje železničarjev si je osvojilo in v katerem pravcu bo skušalo ministrstvo v bodoče zadostiti zahtevam svojega osebja. Pomočnik ministra je bil frenetično pozdravljen od zborovalcev.

Name je napravila ta prisrčnost med oblastjo in organizacijo utis domačnosti, hkrati pa občutek, ki mi je dejal, da tako veliki, disciplinirani, resni in smotreni organizaciji ne more odreči nobena oblast primernega spoštovanja. Človeku se je nehote vrivalo v misel neprestano primerjanje: kako pa je pri nas, kako je v drugih organizacijah? Kdo zastopa navadno na naših zborovanjih službeno oblastvo in kako pozdravljajo zastopniki oblastev zborovanja organizacij? Kakšno je razmerje med organizacijami in službeno oblastjo, med funkcionarji organizacij in oblastjo? Res, človeku je mučno že razmišljati, kaj šele govoriti o tem.

In končno, katera organizacija drž. nameščencev bi bila v stanu prirediti kongres v takem impozantnem stilu, s toliko udeležbo, s takim obširnim programom, s takimi kulturnimi prireditvami, s tako disciplinirano, kakor ga je priredilo UJNZ? Kje so naši godbeni, pevski, dramski in drugi slični odseki? In kje je v naši državi še kaka organizacija, ki bi imela organiziranih 30.000 državnih nameščencev? In naš Savez, — težko, da bi vedel vsaj približno, koliko članov ima.

Tudi železničarji se cepijo v več organizacij, toda kakor pri pošti, tako je tudi pri njih cepkarstvo monopolizirano skoro samo v Sloveniji. Slovenci se kar ne moremo otrestiti starih hofratskih mentalitet. Kakor revščina ne dela nikakih razlik med kategorijami, šolsko izobrazbo, strokami itd., vendar naša stara generacija ne more pozabiti na nekdanje uradniške šarže, pa tudi mlajše generacije so okužene po starih tradicijah. Slovenska inteligenca, dasiravno je izšla v celoti iz kmečkega naroda, ni demokratična; preko ramen zro navzdol na vse, ki zavzemajo v življenju nižjo socialno pozicijo. To je dovedlo organizacije drž. nameščencev vseh strok do razcepljenja; iniciativo in impulz tej razdvojenosti, tem diferenciacijam pa so dali in še dajejo baš slovenski ljudje, ki ne morejo pozabiti preteklosti in ki ne morejo zapostiti velikanskega preloma, ki je nastal med dvema dobama. Našim južnim bratom očitamo po pravici marsikaj, toda ena lepa slovenska lastnost, ki smo jo mi že davno izgubili, jim je ostala: demokratičnost. To je prava, praktična demokratičnost, ki vlada pri nas še samo v teoretični in demagoški gesti.

Nedeljski kongres UJNZ je bil resen in stvaren. Govorniki, — razen enega slovenskega živio-rodoljubarja, — so bili koncizni, kratki in jedrnat. Nobene izumetničene retorike, nobenih emeravih jadikovanj o uradniški bedi, nikakih bombastičnih opisovanj, nikaškega patosa, ki smo ga navajeni na uradniških kongresih. Resnost, ki upošteva razmere in okoliščine, je vladala na železničarskem kongresu. Železničarji so disciplinirani, točni in zanesljivi v svoji organizaciji, kakor so točni v svoji stroki.

In taka organizacija mora napredovati in uspevati, tak zavečen stan zasluži in si mora ustvariti lepšo bodočnost, nego je njegova sedanjost.

Mi železničarjem in njihovi organizaciji to iskreno želimo.

Strokovni del.

Rovna pošta. Kakor poročajo češki listi, se ima letos omrežje rovne ali cevne pošte (Rohrpost) znatno razširiti. Doslej sta bili dve progii, in sicer I. progia: Praga glavna pošta—Praga kolodvorska pošta, pošta Mala strana—pošta Hradčani; II. progia: Praga glavna pošta—pošta Kraljevi Vinogradi. K tem progam so lansko leto zgradili nadaljnji dve progii, in sicer: Praga glavna pošta—pošta Smihov ter Praga glavna pošta—pošta Masarykov kolodvor. Po poročilu »Prager Presse« se imajo zgraditi tekoče leto še 3 proge, in sicer: z glavne pošte k poštam Wilsonov kolodvor, Karlin in Žizkov. Gre tudi za podaljšanje smihovske proge do Košir in pa karlinske do Visočan. V Češkoslovaški republiki imajo poleg Prage rovno pošto tudi Karlovi vari. S prvo rovno pošto se

je poizkusilo pred približno 100 leti. Dán Georg Medhurst in Anglež Wallam sta prva sprožila misel o pogonu pisemske pošte po predoru s pomočjo sesanja zraka. Na temelju te ideje sta l. 1839 inženirja Clegg in Samund v Londonu napravila pnevmatično cesto, ki je bila pozneje vsled poškodb uničena. Angleški inženir Clarh je skupaj s Francozom Gayem Gacalatom porabil vzduh za gonilno silo pri rovni ali cevni pošti. Lahko ju imamo torej za začetnika rovne pošte. V letu 1857 je zgradil inženir Clark prvo rovno pošto med dvema dvoranama londonske brzojavne centrale in nekoliko kesneje med londonsko denarno borzo in brzojavno centralo. Čez leto dni je postavil Gay Gacalat rovno pošto v francoski prestolici. V Berlinu so l. 1865 zgradili rovno pošto med brzojavnim uradom in borzo. Nova naprava je Berlincem tako ugajala, da so postavili celo omrežje rovne pošte in ga izročili l. 1876 javnosti v uporabo. Največja omrežja imajo mesta Berlin, Lipsko, Bremen, Düsseldorf, Kolin, Hamburg in Monakovo. V Hamburgu služi zlasti v zvezo s pristaniščem Altona, ki je oddaljeno od mesta 38 km. To dolgo pot zdrsne pismo v 7 minutah. V Evropi imajo rovi v premeru 6 do 8 cm, v Ameriki pa 15 cm. V Parizu znaša vsa daljstva omrežja rovne pošte 360 km in se odpravi po njej letno približno 22 milijonov pisemskih pošilk, v Berlinu je omrežje dolgo 160 km in gre po njem skoraj 13 milijonov pošilk na leto.

Epohalno izboljšanje pri telefonu. Poštno in brzojavno ministrstvo v Češkoslovaški je kupilo od neke ameriške tvrdke patentirano telefonsko govorilo. S tem govorilom, imenovanim »Avox« je mogoče govoriti šepetaje. V nekaterih uradih poštnega ministrstva je že ta novi izum v rabi. »Avox« je velikanskega pomena v trgovini kakor tudi v zasebnem življenju, ker odpade glasno klicanje, zato ga lahko rabimo pri vsakršnih tajnih pogovorih. Ž njim se ne motijo drugi uslužbenci. Pogovora ne morejo slišati iz drugih sob ali celo s hodnika. Vrhutega se prihrani precej denarja pri interurbanskih pogovorih, ker odpade ponavljanje slabo slišanih besed ali celo celih stavkov.

Organizatorično gibanje.

GLAVNA SKUPŠČINA ZVEZE POŠTNIH ORGANIZACIJ.

(Konec.)

9. Predlogi in vprašanja.

Predsednik poda besedo predsedniku Saveza Tomi Jovanoviću, katerega govor smo objavili radi njegove načelne važnosti v celoti kot uvodni članek v zadnji številki »Poštnega glasnika«.

Zastopnik direkcije gosp. sekretar Peršič pozdravi vse navzoče v imenu direkcije. Izrazi željo, da bi duh dela, ki preveča naše uslužbenstvo, in pa volja za ohranitev tega duha pripomogli do medsebojnega razumevanja in ljubezni do stroke. Na ta način razumevanje uslužbenstvo ogromnemu delu uprave in pripomore do izpolnitve težkih nalog, ki nam jih naš stan nalaga.

Tov. Pavlovič, predsednik splitske organizacije, pozdravlja v imenu vseh dalmatinskih tovarišic in tovarišev glavno skupščino naglašujoč, da on sicer zaradi bolehnosti nikamor ne potuje, da pa se ni mogel odtegniti prisrčnemu vabilu, ki ga je prejel ustmeno in pismeno od ljubljanske organizacije. Kakor je bila pot dolga in naporna, vendar je pozabljen ta trenutek ves trud, ko vidi pred seboj tako veličastno manifestacijo organizacijske misli. Čul je že sicer dosti od ljubljanske organizacije, kot najvzornejše in najbolj disciplinirane, toda resnica presega vsa pričakovanja. Upa in želi, da ne pride na prihodnjo skupščino splitske organizacije samo predsednik ljubljanske Zveze, ampak da povede s seboj tudi večje število ko-

legic in kolegov, da bodo mogli Dalmatinci osebno povrniti ljubeznivosti, s katerimi so ga sprejeli slovenski tovariši in tovarišice.

Predsednik zagrebške organizacije tov. Lalič pozdravi skupščino v imenu članov zagrebške oblasne organizacije. Poroča o delovanju in razmahu njihove organizacije ter poudarja bratsko in solidarno delovanje ljubljanske in zagrebške organizacije. V sredi organizacijskega življenja stoji že od leta 1919, deloval je skupno že s predsednikom Urbančičem, pod novim predsednikom pa so se te prijateljske vezi še bolj utrdile. To bratsko zajedniško delovanje se zlasti zrcali na današnji skupščini, ko ne vidi samo tako lepega števila članstva pred seboj, ampak tudi predstavnike vseh večjih pokrajinskih organizacij in samega Saveza.

Podpredsednik novosadske organizacije tov. Tonković hvali v vznešenih besedah veličastnost našega zbora in ljudomilost slov. kolegic in kolegov. Ta dan mu ostane nezbrisen in seboj ponese tja v bogato Vojvodino prelepe spomine na to lepo slovensko zemljo in na stanovsko zavest slovenskih poštarjev.

Pri slučajnostih posežejo v debato tovariši Gruden, Kunst, Božičev, Havliček, Ledinek, Cergolj, Bavdek, Treven in Staut, ki stavijo različna vprašanja in interpelacije na predsednika Saveza. Ta jim daje v daljšem govoru pojasnila na razna vprašanja, nekatere točke pa si zabeleži, da se informira odnosno izposluje na merodajnih mestih.

Tov. Martinšek poroča o akciji za zgradbo poštne doma, pojasnjuje važnost te akcije in apelira na vse tovariše, da z deleži in agitacijo pripomorejo, da se ta velikopotezna in idealna akcija izvrši, tako da bomo mogli v doglednem času imeti našo skupščino v svoji lastni dvorani v lastnem poštnem domu.

Po še nekaterih manj pomembnih interpelacijah in predlogih zaključí predsednik tako lepo uspelo zborovanje s pozivom, da naj ostane vsem udeležencem današnji dan v trajnem spominu in da naj povedo o veličastnosti današnjega zborovanja tudi tistim mlačežem, ki se ne zavedajo svoje stanovske dolžnosti. Vse navzoče, zlasti pa delegate povabi na komerz, ki ga je priredila Zveza na čast gostom.

Zvečer ob 8. uri se je vršil v dvorani Kazine prijateljski zabavni večer s komerzom. Zabava, katere se je udeležilo čez 200 tovarišev in tovarišic, je potekla zelo animirano in v veselem razpoloženju, pa skozi in skozi v redu in dostojnosti. Vrstile so se napitnice, v katerih so vsi proslavljali velikopoteznost ljubljanske organizacije, ki je na svojem mestu ne samo v resnih stanovskih vprašanjih, ampak pokaže svoje organizatorične zmožnosti tudi pri zabavnih prireditvah. Tako so odnesli vsi navzoči najlepše spomine na 2. maj, kar pričajo zlasti zahvalna in priznalna pisma, ki jih je prejela Zveza od posameznih pokrajinskih organizacij.

ORGANIZACIJSKO ŽIVLJENJE V PTUJU.

Dne 9. maja sem posetil tovariše v Ptuj, da se s tamkajšnjimi tovariši še bolj spoznamo in porazgovorimo o naših važnejših vprašanjih. Ker so priredili tovariši v Ptuj isti dan tudi svojo tombolo, nam za razgovore ni preostajalo mnogo časa, vendar smo vzlic temu, da smo imeli dosti posla s prireditvijo, dobili toliko časa, da smo se vsaj v glavnem pogovorili.

Popoldne so se posvetili naši tovariši z vso vnašo tombolo, delujejo složno in lepo drug za drugega. Vsa prireditve se je izvršila v najlepšem redu pri obilnem obisku občinstva, ki je, kakor sem dobil utis, tamkajšnjemu poštenu osebju zelo naklonjeno. Upam, da bo tudi gmotni uspeh tombole zelo zadovoljiv.

Tovarišem v Ptuj moram čestitati na tako lepo uspehi prireditvi in jim kličem: Le tako naprej!

S tovariškim pozdravom Martinšek.

SESTANEK NIŽJIH USLUŽBENCEV NA RAKEKU.

Dne 30. maja t. l. sem posetil tovariše na Rakeku, da se pogovorimo o naših težnjah in nadlogah. V ta namen je povabil tov. Brumoslav Oelhofer vse okoliške tovariše na sestanek, katerega so se prav častno, skoro polnoštevilno, udeležili. Zastopane so bile pošte Rakek, Logatec, Planina, Cerknice, Begunje pri Cerknici in Grahovo. Prijateljsko smo se porazgovorili o tekočih društvenih in službenih zadevah, razložil sem jim naše društveno delovanje s strokovnega in gospodarskega stališča, priporočal jim naš »Poštni dom«, da naj tudi oni izpolnijo dolžnosti, ki veže vsakega poštne uslužbenca. Tudi naše prekornosti »Dobrote« nisem pozabil in tovarišem na srce položil, da naj ne pozabijo na to velevažno institucijo.

Da je bil sestanek tako dobro zasnovan in obiskan, gre zaslugi tovarišem na Rakeku, posebno tov. Oelhoferju. Prisrčno zahvalo izrekam v imenu Osrednjega društva nižjih pošt in br. uslužbencev tudi gospodični Dragici Rebula, namestnici upravnika pošte Rakek za njeno udeležbo, vsestransko spodbujanje k društvenemu delovanju in uljudnost, ki nam jo je izkazala na našem sestanku. — S tovariškim pozdravom! Martinšek.

To in ono.

Savez ptt. nameščencev v Beogradu je sporočil Zvezi s pismom od 26. maja t. l. sledeče: 1. Finančni minister je odredil vse predpriprave, da se začne čim prej izplačevati razlika na prejemkih za čas od 1. X. 1923 do 1. V. 1924, in sicer počenši pri služiteljih. V kakšni izmeri se bo ta razlika izplačala, še ni gotovo; sodimo, da bo izplačala vlada razliko med prejšnjo in sedanjo plačo (brez draginskih doklad) minus tisti predajem, ki smo ga že prejeli. — 2. Vse je že pripravljeno za izenačenje kronskih upokojencev z dinarskimi upokojenci. Kakor kaže, bo tekom tega meseca spravljeno to sramotno vprašanje z dnevnega reda. — 3. Novi pravilnik o polaganju pripravnih izpitov je že izdelan. Kako izgleda, do tega trenutka nismo mogli zvedeti.

Himen. Poročil se je tov. Franjo Kočevar, upravnik pošte Rakek, z gđ. Fani Ostankovo, bančno uradnico na Rakeku. Vrlemu in priljubljenemu tovarišu, zaupniku uradniške sekcije za Notranjsko in zvestemu naročniku našega lista želimo vso srečo na njegovi poti.

Izlet Sekcije ptt. čin. Kakor priredi Sekcija ptt. čin. vsako leto svoj običajni »majniški« izlet, tako ga priredi letos v sporazumu s hrvatskimi in štajerskimi tovariši v Radeče pri Zidanem mostu. Izlet se bo vršil v nedeljo 4. julija t. l. Ker so bili dosedanja izleti priročni samo za Ljubljance in okoliške pošte tistega kraja, kjer se je izlet vršil, se je odločila Sekcija letos za Radeče, ki je nekako na sredi med Ljubljano, Zagrebom in centrom Štajerske. Tako bi se mogli udeležiti izleta poleg Ljubljancev tudi tovarišice in tovariši s pošt ob progi južne železnice, z najjužnejše Štajerske, pa tudi iz Maribora, dalje vse Posavje in končno Zagrebčani, katerih dojde po dosedanjih obljubah okrog dvajset. Natančnejše objavimo v prihodnji številki »Poštnega glasnika«. Tovariše in tovarišice, katerim služba in druge prilike dopuščajo ta izlet, naj se odločijo za 4. julij v Radeče, kjer preživimo v bratski ljubavi in zabavi prijeten, vesel dan, ki smo ga po našem trudopolnem delu tako zelo potrebni. — Sekcija ptt. čin.

Podeželski sestanki Sekcije se morejo letos po sklepu odbora vršiti v Lescah, Ljutomeru, Meži in Novem mestu. Zaupnike tistih okrajev ali predstojnike imenovanih pošt prosimo, da nam do konca tega meseca javijo, ali žele sestanek v tistem kraju ali ne, ali morda rajši v kakem sosednjem kraju in kdaj ga žele. Po vsej priliki se bodo vršili vsi štirje sestanki v avgustu. — Sekcija ptt. čin.

Kongresi. V dneh 20. in 21. junija t. l. se bo vršil kongres Glavnega saveza drž. nameščencev, in sicer v Zagrebu. Glavni savez bo podal poročilo o svojih uspehih glede izplačila razlike, prevedbe kronskih upokojencev i. dr. Razpravljalo pa se bo tudi o reorganizaciji Glavnega saveza, ki je vsekakor potrebna. — V dneh 12., 13. in 14. julija pa se bo vršil kongres Saveza poštne nameščencev, ki bo letos v Skopju. Ker bo dovoljena četrtinska vožnja, lahko uporabijo to priliko tisti, ki si žele ogledati Južno Srbijo in sosednjo Grško, kamor nameravajo zborovalci napraviti izlet. Ako bi se hotel udeležiti tega kongresa kak tovariš ali tovarišica, naj prijavi svoje ime do konca tega meseca Zvezi poštne organizacij. Natančnejše objavimo v prihodnji številki »Poštnega glasnika«.

Dogodil se je slučaj, da je bil tovariš, ki je naročen na »Poštni glasnik«, mnenja, da je s tem tudi član »Osrednjega društva nižjih poštne uslužbencev«. — Tovariše opozarjamo, da z naročilom na list nihče še ne postane član društva, ampak da mora svoj pristop k društvu posebej prijaviti ter določeno pristopnino in članarino plačati. Isto se dogaja tudi pri članih Sekcije. Tovariši naj pomnijo, da je organizacija, članstvo in članarina eno, list, naročitev in naročnina pa drugo. Vsak poštne nameščenec mora biti organiziran v društvu, vsak pa mora biti tudi naročnik »Poštnega glasnika«.

Gospodarstvo.

Seznam tvrdk, ki dajejo na obroke.

Še vedno je dosti članov Zveze poštne organizacij, zlasti podeželskih, ki ne vedo, da si morejo nabaviti pri 24 ljubljanskih tvrdkah z nakaznico, ki jo izda Zveza, obleko, blago, perilo, pletenine, klobuke ali čevlje na odplačevanje v 4—6 ali tudi več mesečnih obrokih, ki se odtegnejo od plače. Drugi zopet ne vedo, katere so te tvrdke in kakšne pogoje stavijo. Seznam teh tvrdk smo objavili sicer že v »Poštnem glasniku« štev. 1 od 1. januarja 1926, ker pa ljudje list zavržejo in ker smo napravili pogodbo še z nekaterimi drugimi tvrdkami, objavljamo tukaj nov seznam tvrdk, za katere daje Zveza ali Gospodarska zadruga poštne nameščencev nakazila za nakup v obrokih. Te tvrdke so:

1. M. Ban, manufakturna konfekcija, Ršljeva cesta št. 7: Manufakturno blago za obleke in perilo, izgotovljene moške in ženske obleke po meri, vsakovrstno perilo, robce, nogavice, čevlji, moške in ženske klobuke itd. na 6 do 10 obrokov.
2. Fran Derenda & Cie, d. z o. z., Emonska cesta št. 8: Vsakovrstna oblačila, modno blago, čevlji, na 6 obrokov.
3. »Elite«, konfekcija za dame, gospode in deco, Prešernova ulica št. 9: Izgotovljene obleke in obleke po meri za dame, gospode in deco, na 6 obrokov.
4. Fabiani & Jurjovec, manufakturna trgovina, Stritarjeva ulica št. 5: Vsakovrstno manufakturno in modno blago, na 6 obrokov.
5. M. Franzl & sinovi, Privoz št. 10: Nogavice in pletenine, na 6 obrokov.
6. Josip Ivančič, razpošiljalnica, Miklošičeva cesta št. 4: Specialna zaloga češkega in angleškega sukna, podloge za moške obleke, na 6 obrokov.
7. J. Kette, Aleksandrova cesta št. 3: Modno in športno blago za gospode in dečke, na 6 obrokov.
8. Peter Kozina & Ko., Breg št. 20: Čevlji na 4 obroke.
9. Ant. Krisper, Mestni trg št. 26: Vsakovrstno galanterijsko blago, čevlji, na 4 obroke.
10. A. Kunc, oblačilna industrija, Gosposka ulica: Izgotovljene moške obleke, obleke po meri, manufakturno blago, na 6 obrokov.
11. T. Kunc, damska konfekcija, Mestni trg št. 14 (Pod Trančo št. 2): Izgotovljeni kostumi, toalete, bluze, kožuhovina, modno blago; izdeluje po meri, na 6 obrokov.

Schichtov

način pranja

Namakaj z „Žensko hvalo“, peri z „Jelenjim milom“!

To ne pokvari perila ter ga popolnoma očisti.

12. P. Magdič, Aleksandrova cesta št. 1, Šelenburgova ulica št. 7: Vsakovrstno modno in športno blago za dame in gospode, na 6 obrokov.

13. J. C. Mayer, Stritarjeva ulica št. 2: Manufakturno in modno blago, čevlji, na 6 obrokov.

14. A. Potokar, Šolski drevored št. 8: Manufakturno in modno blago, na 6 obrokov.

15. M. Sedej-Strnad, Prešernova ulica: Damski klobuki, popravila, na 6 obrokov.

16. A. & E. Skaberne, Mestni trg: Manufakturno in modno blago, na 6 obrokov.

17. Drago Schwab, Dvorni trg št. 3: Izgotovljene obleke in obleke po meri, manufakturno, modno in galanterijsko blago, na 6 obrokov.

18. Jos. Snoj, Prešernova ulica št. 3: Manufakturno in modno blago, na 6 obrokov.

19. Ida Škof-Wanek nasl., Pod Trančo št. 2: Damski klobuki, popravila, na 6 obrokov.

20. Feliks Urbanc, Miklošičeva-Sv. Petra cesta: Manufakturno in modno blago, na 6 obrokov.

21. A. Žibert, Kongresni trg: Modno blago, čevlji, na 3—6 obrokov.

22. Fran Lukič, Pred Škofijo 19, konfekcijska in modna trgovina, na 6 obrokov.

23. Marija Novljan, stojnica na živilskem trgu, mesarija in prekajevalnica, prodaja slanino in razne mesne izdelke. Prvovrstna mast 22 dinarjev, na 6 obrokov.

24. Ložar & Bizjak, Ljubljana, Sv. Petra cesta 20, ima veliko zalogo angleškega in češkega sukna, oblek, površnikov, dežnih plaščev, klobukov, perila itd. ter izdeluje tudi obleke po naročilu, na 6 obrokov.

Uradni kotiček.

Štetje vojaške službene dobe.

Na organizacijo in na uradništvo lista prihaja mnogo vprašanj, zlasti iz vrst nižjih uslužbencev, zakaj se temu in onemu ne štejejo vojaška službena leta, bodisi kadrovski rok bodisi vojna doba. Na ta vprašanja dajemo sledeče pojasnilo, kakor si tolmači to stvar naša direkcija glede onih uslužbencev, ki so bili že pred 1. septembrom 1923 v drž. službi:

Pravico do vštetja vojaške službene dobe imajo samo oni uslužbenci, ki so imeli pred prevedbo na novi uradniški zakon pravico do pokojnine. Privremeni poštarji, selski slugi, po pravilniku o neukaznem oboju prevedeni poslužniki, dalje poštni sli, namestniki selskih slug, skratka, vsi prejšnji nepragmatični uslužbenci niso imeli

pravice do pokojnine. Privremeni poštarji, praktikanti in sploh začasni uslužbenci niso imeli te pravice, ker niso bili 31. avgusta 1923 stalni, ostali pa zato ne, ker niso nikdar imeli pravice do pokojnine, ampak samo do provizije. Od sedanjih uslužiteljev in zvaničnikov so imeli pred prevedbo na novi uradniški zakon pravico do pokojnine samo poštni uradni slugi in poštni poduradniki, kajti samo ti so bili pragmatični (bivši c. kr.) uslužbenci.

Zato direkcija vse take prošnje v smislu člena 241 uradn. zakona zavrača. Kdor od prizadetih uslužbencev pa hoče, da gre njegova prošnja na ministrstvo in da dobi od ministrstva pismeno rešenje, mora kolkovati prošnjo s 5 Din in priložiti kolek 20 Din za rešitev. Na podlagi negativnega rešenja ministrstva napravi uslužbenec lahko še priziv na državni svet.

Rodbinska doklada in pojasnilo k členu 42 uradniškega zakona.

Določbe o prijavljanju rodbinskih članov in o prejemanju doklade za nje smo objavili v štev. 9 našega lista od 1. maja t. l. Že tam smo povedali, da urejati doklade za ženo in otroke dve zakoniti naredbi, namreč člen 42 uradniškega zakona in člen 8 uredbe o draginjskih dokladah. V praksi pa je prišlo pri izvrševanju teh dveh določb do dvomov in nesoglasja, kako in koliko časa se izplačujejo te doklade. Zato je izdala Centralna komisija za izvrševanje zakona v tem pogledu sledeče mišljenje:

Rodbinske doklade za otroke pripadajo po uradniškem zakonu do polnoletnosti otrok pod pogojem, da ni nastopil kateri od primerov iz drugega odstavka člena 42 uradn. zakona. Izplačila te zakonske doklade niti najmanjše ne ovirajo pogoji, ki jih navaja predpis o rodbinskih draginjskih dokladah za prejemanje razlike (dopolnila) po tem predpisu. Tako se lahko primeri, da kdo izgubi pravico do te doklade po uredbi o draginjskih dokladah, toda po uradn. zakonu mu ta pravica še vedno ostane. Ali je nastopil primer, da je prenehala potreba vzdrževanja v smislu drugega odstavka čl. 42 uradniškega zakona, je merodajno to, ali presega kakršnikoli dohodek, ki ga otrok uživa, vsoto od 200 dinarjev na mesec.

K temu pojasnilu pa je izdalo še finančno ministrstvo z razpisom štev. 43.926 od 26. marca t. l. naslednje tolmačenje:

Rodbinska doklada po čl. 42 uradn. zakona pripada drž. uslužbencu pod pogoji, ki so naštet v tem členu. Odločba ministrskega sveta štev. 42.300/24 stavi pogoje, pod katerimi pripada drž.

uslužbencu razlika med doklado po čl. 42 uradn. zakona in med doklado od 150 Din na mesec po tej odločbi. Obe ti odredbi pa nista v nesoglasju, kakor to trdi neka poštna direkcija. Za doklado po uradniškem zakonu postavlja pogoje uradniški zakon, a za pravico na razliko do 150 Din mesečno pa uredba min. sveta o draginskih dokladah.

Potem takem, če v konkretnem primeru za dete drž. uslužbenca niso izpolnjeni pogoji za prejemanje doklade po čl. 10 uredbe o draginskih dokladah, a obstoje pogoji iz čl. 42 uradn. zakona, potem ima drž. uslužbenec pravico do doklade za otroka po uradn. zakonu, ako tudi nima morda te pravice po uredbi o drag. dokladah. Ta uredba samo izpopolnjuje višino doklade iz uradniškega zakona. Doklada po čl. 41 uradn. zakona torej ni vezana na pogoje čl. 10 uredbe o drag. dokladah, dočim je obratno razlika doklade po čl. 10 uredbe vezana tudi na pogoje uradn. zakona in na pogoje čl. 10 uredbe.

Vprašanje, kdaj preneha potreba, da roditelj dete vzdržuje, se mora presoditi od slučaja do slučaja. V tem pogledu je treba samo to naglasiti, da se je treba varovati ekspanzivne interpretacije (preveč raztegnjenega tolmačenja — op. ur.), da se ne oškoduje država. Kot zanesljivo jamstvo, preko katerega se doklada nikakor ne sme priznati, se mora vzeti znesek dohodkov ali zasluga otroka, kateri znesek skupaj z zneskom doklade po uradn. zakonu dosega znesek doklade po uredbi o drag. dokladah, torej 200 dinarjev na mesec. V večini slučajev pa bo zadostovala tudi manjša vsota kot garancija, da se ne prizna doklada po uredbi o drag. dokladah po čl. 42 uradn. zakona.

Ker določa čl. 10 uredbe o drag. dokladah pravico do razlike doklade po uradn. zakonu, se razume, da je vezana pravica do te razlike poleg

pogojev, ki jih navaja ta uredba, še na pogoje, ki jih določa čl. 42 uradn. zakona. Kajti, ako bi ne obstojala pravica do osnovnega prejemanja (doklada po uradniškem zakonu), tudi ne more obstojati pravica do dopolnila tega prejemanja (razlika iz čl. 10 uredbe o drag. dokl.).

Direkcijske Okrožnice.

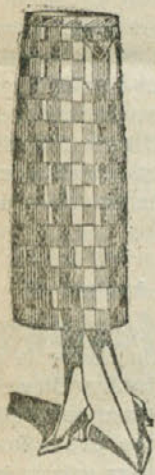
Z veseljem smo vzeli na znanje v zadnji številki »P. glasnika« natisnjeno poročilo, da se bomo začeli s 1. julijem 1926 na Okrožnice lahko naročali. Prav hvaležni smo Zvezi, da nam je pri ravnanstvu to ugodnost dosegla. Okrožnice so za poštne, telegrafске in telefonske uslužbence velike važnosti. V njih dobimo vse nove predpise, izpremembe in pojasnila poštne pravilnika, z eno besedo vse, česar nam je treba vedeti za pravilno in točno uradovanje in službovanje. Okrožnice, ki jih dobivajo pošte v uradno porabo, nismo mogli izčrpno in temeljito proučiti, ker jih nismo imeli pri rokah vsak čas, kadar smo jih potrebovali. Odslej bodo Okrožnice naša last, kar je vse kaj drugega. Z njimi si bomo razširili in poglobili vse poštne znanje, kar bo v največji prid in ugled poštne uprave in nam samim v ponos. Jako bi nam bilo ustrezno, če bi Okrožnice prinašale tudi izpremembe v osebnem staležu, zakaj imenovanja, napredovanja in premetitve, priobčene v političnih dnevnikih so vse preveč raz-

tresene, listov ne hranimo in tako nimamo v stalež pravega pogleda. Zadevna poročila v »P. V.« so pa tako pomanjkljiva in naravnost povedano šušmarska, da nikakor ne ustrezajo svoji nameni. Koliko je v njih napačnih podatkov! V tem oziru bi nam ne bilo pomagano, če bi tudi bil »Poštni Vestnik« naša last. V zadnjem času pogrešamo naznanil o otvorenih novih telefonskih govorilnicah. Upamo, da bomo v bodoče v Okrožnicah tudi v tem pogledu zmeraj primerno informirani. A. K.

Za „Zvezo poštne organizacije za Slovenijo v Ljubljani“ izdaja in ureja Joško Jakše v Ljubljani. Za „Zvezno tiskarno in knjigarno“ Alojzij Höfler v Ljubljani.

Vsakovrstno usnje
za čevlje in tapeciranje nudi trdka
ANTON MARKUN
Ljubljana, Kolodvorska ul. 41.

KRILA

za dame, moderno izdelana, trpežno šport krilo Din 75:— enobarvni ševiot 100 — modno-rižasto ali karo 140:— tenis krilo 190 — kakor tudi bluže, plašče, kostume ter sploh vso konfekcijo za dame in otroke razpošilja po zelo znižanih cenah veletrgovina

R. STERMECKI, CELJE št. 67.
Vzorci razne manufakture se pošljejo na vpogled, ilustrirani cenik z nad 1000 slikami pa zastoni. Kdor pride z vlakom, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. Proti potrdilu tudi na obroke.

►►► Priporočamo najboljšie šivalne stroje ►►►

GRITZNER in ADLER

za rodbinsko in obrtno rabo, posamezne dele za stroje in kolesa, igle, olje, potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje, brivce in sedlarje, nogavice, palice.

Edino le pri **JOSIP PETELINC** Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.
◄◄◄ SPREJEMAJO SE POPRAVILA STROJEV. ◄◄◄

Manufakturna veletrgovina
Hedžet & Koritnik

Brzjav: Hedžet Ljubljana Telefon št. 75

THE REX CO.

Ljubljana, Gradišče 10 — Zagreb, Sajmišče 56
Telefon št. 268 interurban. — Ustanovljeno 1906.

Specijalna trgovina prvovrstnih pisalnih in kopirnih strojev, razmnoževalnih aparatov in raznovrstnih pisarniških potrebščin. Pisalni stroji na obroke.

Ljubljanska gradbena družba z o. z.
Ljubljana,

Slomškova ulica 19, telefon 527.

Gradbeno podjetje, tehnična pisarna, parna žaga, tesarstvo za stavbe in pohištvo.

Manufakturna veletrgovina
FELIKS URBANC, LJUBLJANA
Sv. Petra cesta št. 1

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega blaga po nizkih cenah.

Fran ŠKAFAR, Ljubljana
RIMSKA CESTA 16

Mizarstvo s parno silo. Bogata zaloga modernega pohištva ter amerik. pisarniške rouleaux-oprave.

ŠTEFAN ŠPELETIČ
slikar in pleskar
LJUBLJANA, Rimska c. 16.

ZVEZNA TISKARNA
LJUBLJANA
WOLFOVA ULICA ŠT. 1

Izdeluje vsa tiskarska dela: knjige, brošure, časopise, tabele, plakate, pisma, razglednice, umetniške slike, note, trgovske in uradne kuverte, pisma, vizitke, koledarje, strojno numeriranje itd. itd. po zmernih cenah

Tkalnica platnenega in bombaževega blaga
Siegel & drug d. z o. z. Ljubljana
Dunajska cesta št. 31. Telefon 719.
WIEN Brzjav: SIGEROS. SVITAVY
Kai 1. 55. (C. S. R.)

Za nakup vseh pisarniških potrebščin se priporoča trdka
M. TIČAR, Ljubljana

MODNA MANUFAKTURNA TRGOVINA
FABIANI & JURJOVEC
LJUBLJANA Stritarjeva ul. 5.
Priporoča se pri nabavi blaga za obleke. — Prodaja na obroke potom Gospodarske zadruge poštne nameščencev.
Cene zmerné. +++++ Postrežba točna in solidna.

Staro železo in kovine kupuje na drobno in debelo trgov. z železnino in poljedelskimi stroji
Franc Stupica, Ljubljana,
Gospodarska c. 1

ZIKA
je najboljša žitna kava!

Ustanovljeno 1852 Ustanovljeno 1888
Teodor Korn, Ljubljana
Poljanska c. 8.
(preje Henrik Korn)

krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. — Instalacija vodovodov.

Naprava strelovodov. Kopališke in klosetne naprave. — Izdelovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škatelj) za konzerve.